

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Igyvendinant TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus

NAUJO PENKMEČIO SLENKSTĮ PERŽENGUS

„Anykščių šilėlio“ kolūkiečiai žemdirbių kolektyvas yra vienas iš tų, kuris garbingai įvykdė pagrindinių žemės ūkio ir gyvulininkystės produktų gamybos dešimtojo penkmečio užduotis, smarkiai padidino grūdų, pieno, mėsos, linų pluošto gamybos vidurkį, lyginant su devintuoju penkmečiu. Praėjusių metų, o žymia dalimi ir viso dešimtojo penkmečio kolektyvo darbo rezultatai aplirimas atskaitiniame susirinkime vyko pačioje TSKP XXVI suvažiavimo išvakarėse. Tiek ūkio valdybos ataskaitoje ūkio vadovas Vladas Sostakas, tiek kolūkiečiai ir žemės ūkio specialistai į visa, kas nuveikta per praėjusius metus ir per visą dešimtąjį penkmetį, žiūrėjo per naujojo penkmečio uždavinį prizmę.

Nors atskirais dešimtojo penkmečio metais šilėliečių pasiekimai augalininkystėje buvo permainingi, tačiau per penkmetį vidutinis metinis grūdų derlius sudarė daugiau kaip 3000 tonų, o tai kur kas svaresnis derlius, negu gautas bet kuriame ankstesniame penkmetyje. Bet ar tuo galima pasitenkinti, ar viskas buvo padaryta, ar sunkiausiomis praėjusių metų sąlygomis nebuvo jokių galimybių kažkuo masiu padidinti grūdų surinkimą? Šį klausimą kėlė ir ūkio vadovas, ir vyr. agronomas Juozas Žasinas, ir kiti specialistai bei kolūkiečiai. Ir nė vienas nesistengė nueiti patogiu keliuku, kai visos nesėkmės suverčiamos sunkioms sąlygoms, objektyvioms priežastims, nors jos tikrųjų ir buvo. Jų, o taip pat geriausio ūkio mechanizatoriaus Albino Strazdo nuomone, apat objektyvių nesėkmės priežasčių, būta ir subjektyvių: belaukiant idealios dirvų temperatūros kai kur vis tik dar suvėluojama sėja, nespėjama geriausi laikai, atsižvelgiant į pasėlių augimą ir vystymąsi, atlikti jų priežiūros darbus, kartais per vėlai pradeda nuimti derlių. O kad derlius labai daug priklauso nuo padidintų vadovų, rodo praėjusių metų rezultatai. Vytauto Andrikonio vadovaujami trečiosios brigados žmonės molėtuose Juškoniu kalneluose surinko po 35 cent grūdų iš pasėlių hektaro. Valento Žasino brigados žmonės Keboniu ir Kikūnų laukuose gavo po 27 cent, o Augusto Katuokos vadovaujamoji brigadoje — tikrai po 21 cent grūdų. Tokio margumyno nepaisant, vis vien blogomis oro sąlygomis. Visose brigadose jos buvo vienodos. Tiesa, vytautur laukai slėsniai, kitur aukštesni. Visa paslaptis čia, kad Vytauto Andrikonis, kaip tikras brigados vėlininkas, mokėjo sutelkti žmones galimai laiku nudirbti

visus darbus. Čia viskas — pradedant užpraėjusių metų rudens arimu ir baigiant 1980-ųjų metų derliaus nuėmimu, vyko organizuotai. Todėl pasėliai gražiai sužaliavo, o laiku sunaikinus piktybes, anksčiau ir lygiau javai brendė. Svariose pasėliuose geriau sekėsi dirbti mechanizatoriams. Todėl ir rezultatai geri. Brigadų pasėlių derlingumo margumynas iš vienos pusės rodo darbą dar pasitaikiusį broką, kalbėjo Vladas Sostakas, bet tai ir tikriausias įrodymas, kad vis tik yra galimybė smarkiai padidinti grūdų gamybą jau pirmaisiais vienuoliktąjį penkmečio metais. Juk juškoniečių pasiekimai nėra kažkokia nepasiekiamas derlingumo viršūnė.

Realizavus tokią galimybę ir kitose kolūkių brigadose, vietoj praėjusių metų surinktų 2300, šiemet galima būtų gauti daugiau kaip 3800 tonų grūdų.

Kolūkiečiai žemdirbiai užsibrėžė XI penkmečio eigoje žengti platesnius žingsnius, didinant pašarinių šakniavaisių, bulvių derlingumą, gausinant pašarų, ypač šieno atsargas. Jau 1981 metais vien visuomeniniams gyvuliams numatoma paruošti 1040 tonų šieno. Tam yra realios galimybės. Visu pirmaisiais gerokai išsiplėtė kultūrinių pievų ir ganyklų masė, pagausėjo šienavimo technikos. Melioruoti plotai jau prašoko du tūkstančius hektarų ir tai įgalina įgyvendinti užsibrėžtą siekį, kad vienuoliktąjį penkmečio eigoje grūdų kasmet vidutiniškai būtų prikiama ne mažiau kaip 4000 tonų, kad pašarinių šakniavaisių derlius pastoviai būtų ne mažesnis kaip 420—450 cent iš hektaro, kad našelių hektaras duotų ne mažiau kaip 145—160 centnerių bulvių.

Teisingai kalbėjo patvęšio kolūkiečių gyvulių augintojai ir gyvulininkystės specialistai: jei turi vien silosą, šienainio, šiaudų — išlaikysi per žiemą gyvulius. O jei nori ne tik išlaikyti, bet ir gerą produkciją gauti — prie to dar turėk gero šieno, koncentratų.

Patikimiausias kelias, kuriuo žada eiti šilėliečiai — auginti daugiau grūdinių ir pašarinių ankštinių kultūrų: vikių ir žirnių mišinių su varpiniais, liucernos, dobilų. Gyvulininkystės, produktų gamybos užduotys nuo pat pirmųjų vienuoliktąjį penkmečio metų nemažos: šiemet reikės pagaminti 23740 centnerių pieno, metų pabaigai turėti 673 melžiamas karves, per metus iš karvės vidutiniškai primelžti po 3544 kg pieno. Mėsos užplanuota pagaminti 615 tonų. Kadangi ruošiantis šiai žemei pašarų gyvuliams buvo sukaupta aiškiai mažiau, negu rei-

kia, uždaviniai, atrodo, labai dideli. Ir iš tikrųjų jie nemaži. O vyriausioji zootechnikė Elvyra Visockienė į ateitį žiūri drąsiai. Gal todėl, kad už praėjusių metų pasiekimus ūkis iškovojė LKP rajono komiteto, rajono LD tarybos vykdomojo komiteto ir Žemės ūkio darbuotojų profesijos rajono komiteto pereinamąjį Raudonąjį vėliavą, kad pernai pieno buvo pagaminta daugiau, negu užpernai, o ir per šį metų du mėnesius jo pagaminta 8 procentais daugiau, negu pernai per tą patį laiką. Žinant, kad daugeliui ūkių pastarieji dveji metai pieno gamyboje buvo nesėkmingi, šilėliečių pasiekimai atrodo labai patraukliai. Gal čia esama kokios nors paslapties? Gal sukauptas negirdėtas patyrimas? Iš tikrųjų nėra nė vieno, nė kito, bet yra tarp ūkio vadovaujančių darbuotojų nusistovėję teisingi santykiai, kai kiekvienas jaučia didžiulę atsakomybę už pavesį darbo barą, kai gyvulininkystės, laukininkystės ir mechanizacijos vadovų tarpusavio santykiai pagrįsti dideliu, bet ne priekabių reiklumu vieni kitą atžvilgiu. Ir dar vienas dalykas: vyriausios zootechnikės Elvyros Visockienės darbo slausis šiam ūkiui lygus arba netgi didesnis, negu seniausieji dirbančių gyvulininkystės darbuotojų. Tik keletas anksčiau pradėjo dirbti fermose. Visi kiti tam tikra prasme yra Elvyros Visockienės auklėtiniai. Per ilgus darbo metus Elvyra Visockienė suprato, kad nėra vienodų žmonių ir kad su kiekvienu iš jų turi rasti savitą, vis kitą kalbą. Ir vis tik tokiose kalbose turi būti kai kas bendro: principingas reiklumas, uždavinio išdėstymo aiškumas ir nepaperkamas teisingumas vertinant darbo rezultatus ar darbuotojo elgesį. O individualu — kaip, kokių tonų ir kada pasakviti žmogui, ką jis turi padaryti ir ar teisingai daro.

Teisingi santykiai tarp gyvulininkystės darbuotojų vadovės ir kolektyvo, matyt, tiek pat svarbūs, kaip ir fermų aprūpinimas pašarais. Kaip bekalbėjume, per dvejis paskutiniuosius metus pašarų atsargos toli buvo atsilikusios nuo reikmių. O tačiau vidutiniškai iš kiekvienos karvės primelžta po 3547 kg pieno. Pažymėtina ir tai, kad darbo pirmųjų Danutės Sriubienės, Anelės Tylienės darbo rezultatai per daug neišsiskiria iš kitų tarpo, o tas rodo, kad ne vien atskiri pirmūnai, bet ir visos melžėjų kolektyvas dirbo darniai, sumaniai ir pasiaukojančiai. O tai ir yra

Anykščiai
1981 m.
kovo
21 d.
Seštadienis
Nr. 34 (4227)
Kaina 2 kap.
Eina nuo 1948 m.

Sparčiau statyti ir
rekonstruoti gamybinius
pajėgumus

Oficialioji
informacija

Lietuvos KP Centro Komitetas pritarė respublikos statybos organizacijų ir lengvosios pramonės įmonių kolektyvų socialistiniams įsipareigojimams sparčiau statyti ir rekonstruoti gamybinius pajėgumus, atiduoti juos naudoti ir pirmą laiką įsisavinti 1981 metais bei vienuoliktąjį penkmetį. Priimame nutarime laikoma tikslinga, kad minėtieji kolektyvai kasmet numatytų pagrindinius uždavinius, siekiant šių tikslų. Partijos miestų ir rajonų komitetams, statybos ir lengvosios pramonės įmonių pirminėms partinėms, profesijungų ir komjaunimo organizacijoms rekomenduota nukreipti organizacinį ir politinį masinį darbą socialistiniame lenktyniavime kolektyvuose, plė-

ti ir jo efektyvumui didinti. Atitinkamoms ministerijoms pavesta aprūpinti statybas viskuo, kas reikalinga priimtoms įsipareigojimams įvykdyti.

Šiemet numatyta anksčiau laiko atiduoti naudoti objektų sąrašas — nauji gamybiniai pajėgumai, pagalbinės patalpos ir sandėliai, taip pat gyvenamieji namai ir bendrabučiai Kauno „Drobės“ ir „Litekso“ vilnos, Panevėžio „Linų pluošto“, Vilniaus „Lelijos“ siuvimo gamybinuose susivienijimuose, Vilniaus odinės galanterijos, Lentvario kilimų bei Kapsuko patlūjų vėralų fabrikuose. Pirmą laiką įvedus į rikiuotę ir įsisavinus gamybinius pajėgumus, įsipareigojama pagaminti virš plano produkcijos už 1,25 milijono rublių.

(ELTA)

Pranešimai Vieningos politinės dienos renginiuose

Pranešimus ir pokalbius apie partijos XXVI suvažiavime nužymėtus uždavinius ekonomikos stiprinimo, socialinio vystymo ir liaudies gerovės kėlimo srityse rajono gamybinuose kolektyvuose, įstaigose ir mokyklose surengė LKP Anykščių rajono komiteto biuro nariai, rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto atstovai, rajoninių organizacijų vadovai. „Zinios“ draugijos lektoriai, dalyvaudami praeitą trečiadienį organizuotuose Vieningos politinės dienos renginiuose.

LKP Centro Komiteto narys, LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas, LKP Anykščių rajono komiteto pirmasis sekretorius J. Pesekas, dalyvaudamas susitiki-

me su „Anykščių šilėlio“ kolūkiečių žemdirbiais, plačiai kalbėjo apie partijos XXVI suvažiavime nužymėtą didingą programą agrarinės politikos srityje. Rajono vykdomojo komiteto pirmininkas A. Budavičius dalyvavo susitikime su „Ateities“ kolūkiečių žemdirbiais.

LKP Anykščių rajono komiteto antrasis sekretorius D. Grabusovas susitiko su Rajkoopsąjungos darbuotojais, o šio komiteto sekretorius J. Dailys — su KMK kolektyvu.

Pranešimus, skirtus TSKP XXVI suvažiavimo medžiagai propaguoti ir konkrečioms vienuoliktąjį penkmečio laikotarpiui iškilusiems uždaviniams aptarti Anykščių autotransporto įmonės kolektyve padarė Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas, plano komisijos pirmininkas S. Puikys, o M. Melnikaitis kolūkiečių žemdirbiams — rajono Žemės ūkio valdybos viršininkas A. Dačiulis. Vieningos politinės dienos renginiai, skirti TSKP XXVI suvažiavimo medžiagai propaguoti darbininkų, žemdirbių, pedagogų ir moksleivių tarpe taip pat įvyko Anykščių siesto gamykloje, Svėdasų ir Surdegio kolūkiuose, Elmininkų bandynių stoties eksperimentiniame ūkyje, Kavarsko, Skiemonių vidurinėse mokyklose ir kituose kolektyvuose.

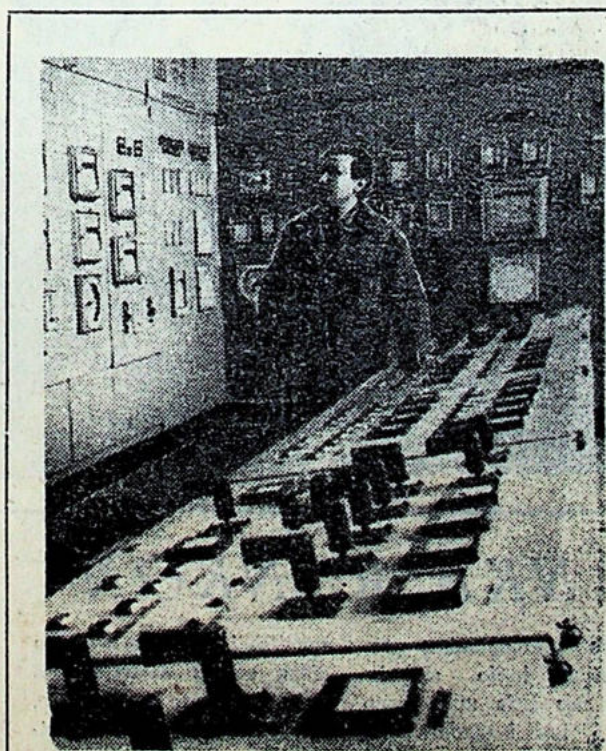
„K. d.“ inf.

Nauja švyturlelių pergalė

Prieš kurį laiką pasibaigė Visasąjunginė visuomeninė žaliavų, medžiagų, kuro ir energetinių išteklių efektyvaus naudojimo kolūkiuose, tarybinuose ūkiuose ir kitose žemės ūkio įmonėse bei organizacijose 1980 metais ir dešimtajame penkmetyje apžiūra. Šios apžiūros nugalėtojais tapo ir šeši mūsų respublikos kolektyvai. Jų tarpe — mūsų rajono „Švyturio“ kolūkis. Šiam ūkiui yra paskirtas TSRS Žemės ūkio ministerijos diplomai.

8. VAITIEKUS

nuolat iš pult.

Kėdainių chemijos gamyklos kolektyvas per dešimtąjį penkmetį pagamino arii penkių milijonų tonų superfosfato, amofoso ir kitų trąšų. Jis buvo pripažintas sąjunginio socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju.

Gamykloje nuolat tobulinama gamyba. Po rekonstrukcijos paleistų dviejų naujų amofoso gamybos technologinių linijų pajėgumas dvigubai didesnis, negu anksčiau veikusių keturių linijų. Skaičius žmonių, aptarnaujančių šias technologines linijas, sumažėja ketvirtadaliu.

NUOTRAUKOJE: amofoso ceche iš centrinio valdymo pulto tvarkoma visa gamyba.

M. Baranauskas nuotr. (ELTA)

Mokome liaudies kontrolierius

Vykdam LKP Anykščių rajono komiteto biuro nutarimą „Dėl priemonių toliau gerinti liaudies kontrolierių mokymą rajone“, „Gintaro“ kolūkyje buvo organizuotas liaudies kontrolės grupės narių mokymas. Į užsiėmimus liaudies kontrolieriai rankasi kiekvieno mėnesio pirmą pirmadienį. Propagandistės darbas partinė organizacija pavedė man.

Sudarant mokymo programą, rėmėms rekomenduojamą liaudies kontrolierių mokymo planą, programą ir literatūrą. Jau nagrinėjome temas „Liaudies kontrolės principai ir jų įgyvendinimas praktinėje liaudies kontrolės organų veikloje“, TSKP Centro Komiteto nutarimą dėl priemonių liaudies kontrolės darbui toliau gerinti ir partiniam vadovavimui stiprinti ryšium su įstatymo dėl liaudies kontrolės TSRS priėmimu. Pranešimą apie partijos rūpinimąsi liaudies kontrolės organų veiklos stiprinimu padarė ūkio parti-

nės organizacijos komiteto sekretorius V. Krasauskas. Be to, liaudies kontrolieriai mokyklos užsiėmimuose plačiai nagrinėjo TSKP CK projektą partijos XXVI suvažiavimui „Pagrindinės TSRS ekonominio ir socialinio vystymo kryptys 1981–1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų“ ir iš to išplaukiančius liaudies kontrolierių uždavinius. Viename iš užsiėmimų liaudies kontrolieriai labai susidomėję klausėsi LKP XVIII suvažiavimo delegato, mūsų kolūkio pirmininko J. Acaus pasakojimo apie šio suvažiavimo darbą, apie jo nutarimus, tolesnes respublikos ekonomikos vystymo perspektyvas ir liaudies kontrolierių uždavinius kovoje su trūkumais, nešėlininkišku už tai, kad darbo kolektyvuose būtų nenukrypstama vykdomi partijos ir vyriausybės nutarimai. Dabar pagrindinį dėmesį skiriame TSKP XXVI suvažiavimo dokumentų studijavimui.

Kiekviename mokyklos užsiėmime, kokia tema bebūtų nagrinėjama, visuomet stengiamės dėstomą medžiagą susieti su vietos faktais, su kasdieniais liaudies kontrolierių uždaviniais. Kad klausytojai atėitų į užsiėmimus geriau pasiruošę, kiekvieno užsiėmimo pabaigoje pranešame sekančio pokalbio temą, rekomenduojamą literatūrą. Be to, užsiėmimuose pasisakyti buvome pakvięti ilgametį liaudies kontrolierių, Kavarsko apylinkės liaudies kontrolės grupės pirmininką J. Abarių. Apie ūkio liaudies kontrolierių darbą 1963–1970 metais papasakojo kolūketė, buvusi pokario metų valsčiaus komsorge, o vėliau – aktyvi liaudies kontrolierė G. Sirvinskienė.

Dabar, kai jau baigiasi liaudies kontrolierių mokslo metai, galima padaryti ir kai kurias išvadas. Teigiama šiame darbe buvo tai, kad liaudies kontrolieriai geriau suprato savo telses ir pareigas, atsakomybę juos išrin-

kusiems darbo žmonėms, susipažino su svarbiausiais partijos ir vyriausybės nutarimais ir liaudies kontrolierių uždaviniais.

Be neišvengėms ir trūkumų. Visų pirma nepasiekėme šimtaprocentinio užsiėmimų lankomumo. Gerokai trūko aktyvumo. Daugelis klausytojų nerodė noro pasisakyti nagrinėjamu klausimu. Čia, tur būt, kaip tik ir išryškėjo mūsų klaida, kad iš anksto nepašėdavome liaudies kontrolierių mokyklos klausytojams pasiruošti pasisakyti nagrinėjamu klausimu. Dėl tos pačios priežasties kai kurie klausytojai nepakankamai aktyviai skaitė ir nagrinėjo mokymo plane rekomenduotą literatūrą.

O aplamai, liaudies kontrolierių mokymas yra naudingas ir būtinas. Atėityje jį vėl organizuosime ir pasistengsime nekartoti šiomet buvusį klaidų.

G. DRAGONIENE

„Gintaro“ kolūkio liaudies kontrolės grupės pirmininkė

Rajono liaudies kontrolės komitete

Išsaugoti bulvių sėklą

Vykdam Lietuvos KP CK ir Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 1981 m. vasario 16 d. nutarimą Nr. 67 „Dėl papildomų priemonių pasiruošti 1981 metų pavasario lauko darbams ir jiems atlikti“, buvo patikrinta, kaip sandėliuojamos sėklinės bulvės Jakšiškių tarybiname ūkyje. Nustatyta, kad Pravydžių skyriuje laikoma 650 tonų, o Medžiočių skyriuje – 150 tonų sėklai skirtų bulvių. Šių skyrių valdytojai paskirti atsakingais už sėklos išsaugojimą.

Kaip sandėliuoti nepalankiomis praėjusių metų oro sąlygomis kasamas bulves, skirtas sėklai, buvo pateikta nemažai rekomendacijų. Tačiau Jakšiškių tarybinio ūkio žemės ūkio specialistai žemėtas, šlapias bulves apdengė šiaudais ir apkasė žemėmis, kaupuose neįrengė ventiliacijos kanalų.

Apie daromas klaidas bulvių kaupavimo metu ūkio specialistai buvo įspėti, rekomenduota pakeisti šiaudus, ypač šlapius kaupus perrinkti. Tačiau šie darbai nebuvo atlikti.

Tikrinimo metu nustatyta, kad Medžiočių skyriuje laikomos bulvės yra apdygusios, blogai vėdinamos. Pravydžių skyriuje bulvės dar blogiau laikosi. Tačiau ir šiuo metu per mažai dėmesio skiriama jų išsaugojimui, neorganizuotas masiškas gendančių bulvių perrinkimas.

Nustatyta, kad bulvių sėklos nuostoliai jau dabar sudaro 16 proc., arba 133 tonas.

Anykščių rajono liaudies kontrolės komitetas, savo posėdyje apsvaustęs patikrinimo medžiagą, įpareigojo laikinai einantį direktoriaus pareigas J. Janyšių nedelsiant imtis veiksmingų priemonių, kurios užtikrintų bulvių sėklos išsaugojimą. Skyrių valdytojams S. Jutul ir R. Dziugui skirtos drausminės nuobaudos. Ūkio administracijai pavesta įstatymo numatyta tvarka išieškoti iš kaltų asmenų atatinamas sumas daliniam susidariusių nuostolių padengimui.

Gerinti darbų kokybę

Tikrinimu nustatyta, kad Anykščių statybos ir remonto valdybos statomuose gyvenamuose namuose pertvaros mūrijamos su nukrypimais nuo vertikalės, ventiliacijos kanalai mūrijami be šablonų, mūro siūlių storis vietomis neatitinka nustatytų standartų. Nemaža atvejų, kai pažeidžiama apdailos darbų, santechnikos montavimo darbų technologija. Blogai izoliuojamos rūsių sienos. Metai iš metų atiduotų eksploatuoti objektų teritorijų tvarkymas uždeliamas. Taip, pav., 1979 m. gruodžio 31 d. buvo atiduotas naudojimui 195 vietų bendrabutis Vairuotojų gatvėje. Gerbūvio darbus Statybos ir remonto valdyba turėjo baigti tvarkyti iki 1980 m. liepos 1 d., tačiau šių darbų atlikimas buvo pernelyg suvėluotas.

Eile atvejų remontas vykdomas skubotai, per mažai žiūrima darbų kokybės. Grubus statybos technologijos pažeidimas nustatytas atiduotoje naudojimui vaistinėje Anykščiuose. 115 kv m teracinių grindų teko išardyti ir kloti iš naujo. Dėl to valstybei buvo padarytas 603 rub. nuostolis. Statybos ir remonto valdybos darbų vykdytojai ir vyriausias inžinierius A. Miškinis deramai nekontroliavo minėtame objekte atliekamų darbų kokybės ir neišreikalavo iš kaltų asmenų atlyginti valstybei padarytus nuostolius.

Rajono liaudies kontrolės komitetas įpareigojo Statybos ir remonto valdybos vadovus atėityje užtikrinti gerą statybos darbų kontrolę. Sios valdybos vyr. inžinieriui A. Miškinui pritaikyta pusės mėnesinio atlyginimo pinigine nuoskaita daliniam nuostolių, susidariusių iš naujo perklojant teracines grindis vaistinėje, atlyginimui.

Dėl pažeidimų statant individualius sodo namukus

Patikrinimu nustatyta, kad, statant individualius namukus kolektyviniuose soduose, eile atvejų pažeidžiama tvarka, nustatyta TSRS Ministrų Tarybos 1977 m. rugšėjo 14 d. nutarimu „Dėl kolūkiečių, darbininkų, tarnautojų ir kitų gyventojų asmeninių pagalbinų ūkių ir kolektyvinės sodininkystės ir daržininkystės“. Kartais išduodami leidimai statyti sodo namukus asmenims, turintiems individualius gyvenamuosius namus. Eilė ūkių ir organizacijų neteisėtai pardavinėja sodo namelių statytojams fondines ir kitas statybines medžiagas. Tokie faktai nustatyti „Aušros“, „Gintaros žemės“, „Aukštakalnių“ kolūkiuose, Tarpkolūkinėje statybos organizacijoje ir kai kuriuose kituose ūkiuose bei organizacijose.

Už neteisėtus veiksmus, atleidžiant statybines medžiagas, eilės ūkių ir organizacijų vadovams pareikštos drausminės nuobaudos. Sodninkų bendrijų valdybų pirmininkams nurodyta kontroliuoti, kad sklįpant kolektyviniuose soduose nebūtų skiriami individualių namų savininkams, kad sodo namelių, šiltnaminių statybų būtų naudojamos tik teisėtu būdu, nustatyta tvarka įsigytos medžiagos.

V. Limaitė

„Anykščių šilėlo“ kolūkio liaudies kontrolieriai giliai įsimoninę liaudies partiją „Ka pasėsi, tą ir pjausi“. Todėl jie laikas nuo laiko tikrina, kaip sandėliuose saugoma vasarinių javų sėkla.

J. Jūnevičiaus nuotraukoje: liaudies kontrolieriai Elena Laskauskienė, vyr. agronomas Juozas Žasinas ir ekonomistas Antanas Mieželis tikrina, kaip laikoma sėkla.

DIRBA RANKA RANKON

Anykščių sviesto gamyklės liaudies kontrolierius neseniai pasiekė signalą, jog Troškūnų apylinkės Rudžio- nių pieno surinkimo punkto vedėja Bronė Jovaišienė menkai laikosi darbo drausmės, prė piršlus žiūri į švarą bei tvarką. Faktus patikrinti buvo patikėta ga-

myklos „Komjaunimo pro- žektoriaus“ būrio aktyvis- tams, nes šičia nuo seno įprasta, kad kontrolieriai ir prožektorininkai dažniausiai dirba ranka rankon.

— Visos pastabos Rudžio- nių punkto adresu pasirodė neįpramytos. Nevaišvą ir apsilėidusią vedėją nutarėm pakritikuoti mūsų šienė- nėje spaudoje, — pasakoja gamyklos „Komjaunimo pro- žektoriaus“ būrio pirmininkė, pieninės meistrė Vida Stan- kevičiūtė. — Tačiau Bronė Jovaišienė į kritiką reagavo

savotiškai — vieną gražią dieną savąją karikatūrą iš- stendo... išplėšė ir sunaikino. Zinia, tuo nuo gėdos neapsi- saugojo: šiandien sieninėje spaudoje patalpinta nauja satyrinė medžiaga apie šiuos paskutiniuosius karingos mo- teriškes žygius.

Greitu laiku sykiu su liaudies kontrolieriais Sviesto gamyklos komjaunimo akty- vistai planuoja surengti rei- dą-patikrinimą apie socialis- tinės nuosavybės apsaugą ir tausojimą. Tokiai prie-

monel visuomenininkus ryž- tis vėrčia gauta infor- macija apie vis dar prore- čiais pasitaikančius smul- kaus grobstymo atvejus. „Komjaunimo prožektoriaus“ būrio nariai Dana Klima- šauskienė, Regina Balčiūnienė, taipogi liaudies kontro- lieriai komunistė Stasė Mar- kilevičienė, Genė Repečienė bei kiti pienininkų kolektyvo aktyvistai brandina ir dau- giau įvairių sumanymų, or- ganizacinių priemonių, kad gamyklos dirbančiųjų šeimo- je vis gilesnės šaknis įleistų pareigingumo, šeimninkišku- mo, taupumo daigai.

V. Limaitė

KOLEKTYVINIS
DARBAS

NAUJO PENKMEČIO SLENKSTĮ PERŽENGUS

atkel tai iš prast.

Sio kolūkio specialistai įsitikinę, kad nebūtų tiek pasiekta ir padėtas toks tvirtas pamatas ateičiai, jei savo didelio darbo įnašą kaimelį, kasdieną neįnešų nepaįnaujamasis mechanizatorius Albinas Strazdas, jo darbo draugai Jonas Gadlauskas, Albinas Karvelis, Antanas Stankevičius, Antanas Paškevičius ir dešimtys kitų. Juk vien Albinas Strazdas per praėjusius metus atliko darbą, vertinamą 4000 liko darbą, vertinamą 4000 sutarlinių hektarų. Okiye nėra mechanizmo, kuriuo jis nemokėtų dirbti. O svarbiausia — kad tai žmogus, komunistas, puikiai suprantąs savo žmogiškąją pareigą, nebijančis jokių sunkumų, įveikiantis bet kokias kliūtis. Be jo neapsieina nei sėja, nei pjūtis, nei sunkiausias rudens darbai. Ir visur jis pirmauja.

Ilgus dešimtmečius kaulių fermoje dirbąs. Teklė Gavėnavičienė. Kasmet jos darbo rezultatai geri, kasmet ji gauna premijas. O štai, praėjusieji penkmetyje už aukštus pasiekimus prižiūrint veislines kluasles, TSRS LŲLP komitetas premijavo ją lengvuojų automobiliu „Moskvic“. Kad kaulių fermoje reikalai nuolat gerai, šilėliečių kolektyve pagarbą buvo reiškiamą Angelei Sapoklenei, Vytautui Adamoniui, Genei Karveliėnei ir daugeliui kitų savo pareigai atsidavusių žmonių.

Gera padirbėjo per praėjusį penkmetį melžėjų kolektyvas. Kas pirmaisiais naujojo penkmečio metais nusinėš pirmūnės laurus, dabar dar sunku pasakyti. Bet prityrusios melžėjos Danutė Sriubienė, Anelė Tylinė, Angelė Korsakienė, Anelė Sapolienė, Julė Strazdienė, Marytė Sriubienė ir šiemet rimtai pakovos dėl aukštų išmilių.

Vilniaus kvarteto koncertas

Praeitą pirmadienį Anykščių kultūros rūmų salėje turėjo praeiti konkursas. Tarptautinio konkurso Ljeze, respublikinės ir Lietuvos komjaunimo premijų laureato Vilniaus kvarteto koncerto, Lietuvos nusipelnę artistai Audronė Vainiūnaitė, Petras Kunca, Donatas Katkus ir Augustinas Vasilaiuskas pagriežė Belos Bartoko koncerto Nr. 2 pirmąją dalį, to paties kompozitoriaus „Koncertus“ atliko simfoninė Audronė Vainiūnaitė, klarnetistas Algirdas Budrys, fortepijonu skambino Andrius Vasilaiuskas.

Antroje koncerto dalyje klausėmės P. Čaikovskio kvarteto II-ąją ir III-ąją dalis, M. Čiurlionio „Kanonas“, tris Kuprevičiaus dainas iš 8 lietuvių liaudies dainų ciklo, J. Haidno serenadą.

Vilniaus kvarteto atlikėjų išsiskaidymas, susilaukęs didelio pripažinimo savoje salėje ir už jos ribų, paliko didelį įspūdį anykštėnams — klasikinės muzikos mylėtojams.

V. Vasaris

Kad naujojo penkmečio slenkstį kolektyvas peržengia turėdamas gerų visuomeninių pasiekimų, gražią gyvenvietę, tai ir darbėčių statybiniųkų Balto Zemačio, Mamerto Dagio ir eilės kitų nuopelnas. Tur būt, nėra ūkyje pastato, kurio statyboje jie nebūtų padirbėję.

Visų pirmūnų, visų tų, kuriems už tikrai pasiaukojamą darbą praėjusiais sunkiais metais susirinkime buvo įteiktos premijos, neišvardinsi, nes jie sudaro kolektyvo daugumą. Gal todėl tad kaip krislas sveikoje akyje pastebimi ir tie, kurie galėjo, bet nepadarė, kō žmogiškąją pareigą iš jų reikalavo kolektyvo labui.

Nedavė kolektyvui — ir palyš negavo.

Kolūkio vyr. Inžinierius Aloyzas Gudelis pateikė tokį ryškų faktą: Albinas Strazdas ir Antanas Petronis praėjusiais metais dirbo mechanizatoriais. Pirmojo uždarbis 3700 rub., o antrojo — 1400 rub. O jeigu objektyviai vertinti darbo indėli, tai A. Petronio jis bus 4—5 kartus mažesnis, negu A. Strazdo, nes A. Petronis dažniausia nepasirodydavo darbe tuomet, kai buvo numamas derlius, taigi, kai darbo uždelsimas nešė negrąžinamus nuostolius.

Dabar, kai žemės ūkis vis geriau apginkluojamas technika, kai nors ne taip greit, kaip norėtūsi, bet vis tik sprendžiamas darbų kompleksinio mechanizavimo klausimas, kai mechanizatoriams patikimos dvigubai ir trigubai našesnės mašinos, svarbiausia, tur būt, ne kiek žmonių dirbs tam tikrame darbe, o kokie tie žmonės. Teisinga šilėliečių nuomonė, kad per daug dejuoti dėl žmonių sumažėjimo kaimė neverta. Kad ir toks pavyzdys: prieš 10—15 metų, turint tokį karvių skaičių, koks dabar ūkyje yra, būtų reikė-

Iš širdies ir iš pelies tenka padirbėti ruošiant techniką pirmųjų naujojo penkmečio metų darbuotojams „Anykščių šilėlio“ kolūkio mechanizatoriams. Stoję J. Jurevičiaus nuotraukoje matome dirbtuvių vedėją Alfonsą Zabulionį ir plataus profilio mechanizatorių Joną Sriubą.

jė maždaug 55 melžėjų. O dabar visiškai užtenka 16. Jau dabar vienas T-150 tipo traktorius, aprūpintas plačiais žemės dirbimo agregatais, atstoja 2—3 įprastus vikšrinčius arba MTZ-50 tipo traktorius.

Kasdien aukščiau pakildama saulė vis karščiau glamonėja žemę. Juodoju ari-

mai, pilkuoja pievos ir ganyklos. Ką jie duos šilėliečiams, peržengusiems naujojo penkmečio slenkstį, priklausys, žinoma, nuo oro sąlygų, bet už vis labiau priklausys nuo kiekvieno šio darnaus kolektyvo nario pastangų.

K. Kairiūkštis, K. Benėnas

Dalykiškas ir naudingas pokalbis

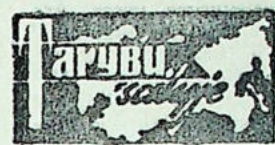
Siekiant įtačiau ir ryškiau rajono laikraščio „Kolektyvinis darbas“ puslapiuose propaguoti TSRS XXVI suvažiavimo nutarimus ir juose iškeltų uždavinių įgyvendinimą rajone jaunimo komunistinio auklėjimo ir profesinio orientavimo, liaudies švietimo, kultūros, žemės ūkio ir kitose srityse — šiems klausimams aptarti buvo surengtas rajono laikraščio redakcijos kūrinių darbuotojų susitikimas su LLKS rajono komiteto, rajono žemės ūkio valdybos, Liaudies švietimo ir Kultūros skyrių bei Anykščių centrinės ligoninės atsakingais darbuotojais ir specialistais.

Rajono laikraščio redakcijos darbuotojai, o taip pat kalbėje susitikime LLKS rajono komiteto sekretorius K. Morkevičius, rajono žemės ūkio valdybos vyriausieji specialistai R. Belskis, A. Kalinauskas, G. Naura, ra-

jono Liaudies švietimo ir Kultūros skyrių vedėjai V. Plukas ir S. Saurauskaitis, Anykščių centrinės ligoninės pirminės partinės organizacijos sekretorius B. Palionis, Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja O. Galiauskaitė pasidalino mintimis, į kokią problemas ir iškilusius uždavinius reikėtų sutelkti laikraščio redakcijos ir neetatinio aktyvo pastangas, kad plačiau ir giliau būtų nušviečiami spaudoje jaunosios kartos darbinio, dorovinio ir estetinio auklėjimo, socialinių problemų kaimo sprendimo, moksleivių profesinio orientavimo tobulinimo ir kiti aktualūs klausimai.

Slame apaudos darbuotojų ir rajoninių įstaigų atsakingų darbuotojų susitikime dalyvavo LKP Anykščių rajono komiteto sekretorius J. Dailydė.

„K. d.“ Inf.

...170 kilometrų ilgio centrinio BAM-o ruože prasidėjo reguliarus keleivinių traukinių eismas iš Tyndos į Dipkūną. Per pelkes ir kalnus į rytus nuo Tyndos jau nutiesta daugiau kaip 250 kilometrų bėgių, pastatyta dešimtys tiltų ir kitokių įrenginių. Taigos gilumoje iškilo geležinkelio stotys, kuriose kasdien priimama tūkstančiai tonų statybinių medžiagų. ...Kazachstano žemdirbiai žiemi anksčiau negu buvo numatyta išvežti į laukus daugiau kaip 26 milijonus tonų organinių trąšų. Pirmą kartą respublikos laukai taip gausiai palrėšli prieš pavasario sėją. Čia didelį vaidmenį suvaidino nauji „Ze-

mės ūkio chemijos“ susivienijimai, kurie nusiuntė į ūkius apie 200 pajėgių būrių. Kasdien į laukus išvežama apie pusę milijono tonų kompostų.

...Pusę tradicinės daržovių sėklos normos įgalina sutalpinti Baltarusijos žemės ūkio akademijos mokslininkų sukonstruotą pneumatine tikslaus sėjimo mašiną. Be to, ji našesnė už serijinę SKON-4.2, gali dirbti 15 kilometrų per valandą greičiu. ...Geologijos būriai vienuoliktajame penkmetyje Baikal-Amūro magistralės zonėje detaliai tirs naudingųjų iškasenų telkinius. Probleminė koordinacinė taryba patvirtino plačių geologinių tyrimų programą. Ją vykdys daugiau kaip 60 šalies mokslinių institutų, teritorinių valdybų ir gamybinių organizacijų. (TASS-ELTA)

SPORTAS

Iš zoninių sugrįžus

Praėjusį savaitgalį respublikos sostinėje įvyko Vilniaus zonos radiogramų perdavimo ir priėmimo varžybos. Jose dvi pirmąsias vietas užėmė vilniečių, o trečiąją — panevėžiečių komandos. Anykštėnams teko pasitenkinti ketvirtąją vietą.

Tik vienas mūsų rajono rinktinės narys — Anykščių III vidurinės mokyklos moksleivis Saulius Simelis — laimėjo šiose varžybose apdovanojimą, iškovojo II vietą vaikų tarpe. Geriausiai šioms varžyboms pasirodė anykštėnai moksleiviai Audrius Zuzevičius, Saulius Umbrasas ir Irena Burneikaitė dalyvavo vyrų ir moterų įskaitoje.

Zoninės varžybos parodė, jog radiogramų perdavimas bei priėmimas respublikos miestuose tampa vis populiaresnė sporto šaka. Dauguma trenerių visas pastangas sutelkia palyginti negausių sportininkų grupelių intensyvioms treniruotėms organizuoti ir per trumpą laiką pasiekia tikrą rekordų.

Rajonų tarpė anykštėnams šioje sporto šakoje rimtesnių varžovų nėra. O norint pasirungti su miestų komandomis, teks pasiekti, kad vyresniųjų klasių moksleiviai ateinančiais metais įveiktų vyrų ir moterų I alkskyrio normas.

D. Binkys

AVIATORIAI

Tą gražią rudens popietę būrelis vaikų spietėsi prie balio, paskendusio medžiukoje namo, ant kurio durų buvo užrašyta: Anykščių pionierių ir moksleivių namai.

Šių vaikų širdelėse blaškėsi mažutis paukštelis, kuris veržėsi į taip viliojančią žydriąją erdvę, ir todėl jie atsargiai žengė pro duris į paslaptingą kambarį. Kambario kampe, traukiantis akį, ant stalo stovėjo mažutis spindintis lėktuvelis.

Ir štai jis prašneko į vaikus jiems dar nesuprantama kalba: purtelėjo nuo stalo, pradūgė virš nustebusių vaikų galvų, movė pro duris, kaip tas neklaužada žvirblis, ir, padaręs ratą, plunptelėjo į balą.

Ta 1959 metų diena daugumai berniukų tapo lemtinga ir įsimintina visam gyvenimui: jie žengė pirmuosius žingsnius į aviaciją, nors dar nesusprato, kad žygdarbiai daromi kruopščiu darbu ir sąvės nugalėjimu.

Slinko metai, keitėsi vaikų veidai, daugumai pirmieji įspūdžiai nublanko, ir liko ištikimi savo svajonėi tik stiprieji, kurie nuo modelio prie sklandytuvo, nuo sklandytuvo prie lėktuvo pasirin-

Sena aviatoriaus aistra vėl užvaldė sklandytoją Arūną Vilkončių. Palikęs ant molberto nebaigtą piešti paveikslą, jis laisvalaikio konstruoja motorizuotą skraidyklę, kuri vėl jam suteiks sparnus ir pakels į tą pasakišką erdvę.

Kai prie Anykščių pionierių namų Voldemaras Pociūnas organizavo skraidyklų būrelį, kartu su pedagogu Arūnu Vilkončiumi nuo Anykščių kalvų ėmė skraidyti ir aviamodeliuotojas Rimas Steponėnas.

Ilgą sportinių kovų kelią praėjo Rimas su Anykščių pionierių namų komanda, kol 1978 m. buvo iškovota pirmoji vieta kambarinių aviamodelių klasėje. Tada aukščiausioje pakvijoje kartu su juo stovėjo ir Raimondas Zarskus.

Jau sekančiais metais Raimondas Zarskus ir Gintaras Gribulis vėl tvirtai laikė iškovotą taure.

Ir štai 1980 m. Anykščių pionierių namų komanda — R. Zarskus ir G. Gribulis — trečią kartą iš eilės iškovojo pereinamąją taure. Jie tapo varžybų čempionais, o du aukso, sidabro ir bronzos medaliai žėrėjo ant jų krūtinėlių.

Ir vėl kiekviena rudeni vis nauji veidai, trykstantieji vaikiški smalsumai, atveria aviamodeliavimo būrelio duris.

DĖL KO SAUGOME GAMTĄ

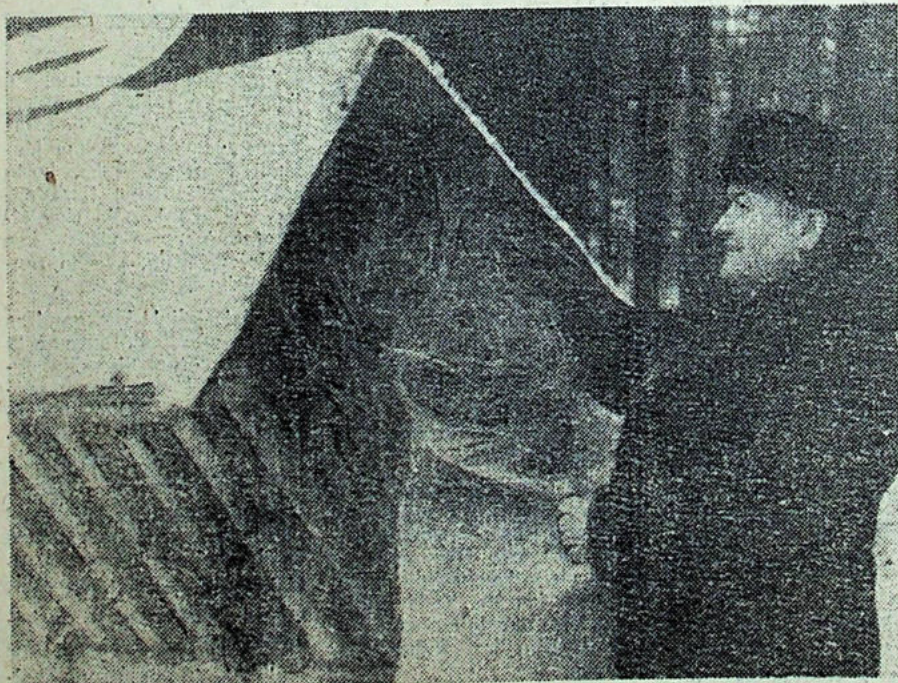
„Gamta“ buitiniam gyvenime, suprantame siaurai. Tai augalai, gyvūnai, vanduo, peizažas. Si sąvoka nepalyginamai gilesnė. Tai visi ryšiai, jungiantys mus su aplinka, ir visi faktoriai, kurių dėka mes palaikome sąvyje gyvybę. Dabar pasaulyje vyksta kova už gamtos išsaugojimą. Dažnai kyla klausimas, kokią prasmę turi pastangos, saugant kokį nors augalą ar gyvūną? Kam reikalingas kažkur miške augantis vėdrėnys ar patalais, jei juos mažai kas pažįsta? Arba kam stengtis išsaugoti retai sulinkamas skruzdžių rūšis ar driežus? Jų gali nebūti, o žmonės gyvena kaip gyvenę. Netiesa. Kiekvienas augalas ir gyvūnas buvo gamtos kuriamas daugelį milijonų metų. Todėl kiekvieno jų skirtinga išvaizda ir sandara. Mokslas prasišverė į gyvas organizmo ląsteles, tyrinėja jų paveldimumo paslaptis, kurias atskleidus, keičiasi net pats požiūris į gamtos saugą. Prisiminkime: visi kultūriniai augalai, naminiai gyvūnai ir paukščiai žmogaus darbo dėka išvesti iš laukinių. Laukinė gamta ir dabar tebėra kaip sandėlis, iš kurio imame reikalingą medžiagą liaudies ūkiui vystyti ir turtinti. Išimkite iš apyvarės laukinius augalus ir gyvūnus — mokslas bei pramonė neleis žaliavų, medžiagos tiriamiesiems ir gamybiniam darbui. Mes negalime numatyti, kokie gyvūnai ar augalai bus mums naudingi. Ilgainiui visada paaiškėja, kad rūšys, kurios atrodė nereikalingos, tampa svarbios produkcijos šaltiniu. Anksčiau meškauosė buvo eilinė miško žolė. Dabar jos paruošos pristabdytos, nes

Medžiotojų ataskaitinis

Puntuko medžiotojų būrelyje įvyko ataskaitinis rinkiminis susirinkimas. Apie būrelį nuveiktą darbą pranešimą padarė šio būrelio vadovas A. Balaišis. Pranešėjas pažymėjo, kad dauguma būrelio medžiotojų aktyviai dalyvavo planinėse medžioklėse. Todėl eksportui sumedžiota 13 briedžių, 9 stirnos ir 20 šernų. Aktyviai vykdė užduotis V. Aviža, I. Urbonavičius, M. Skorochodovas, A. Malinauskas ir kiti medžiotojai. Susirinkimo metu kalbėjo medžiotojai B. Pinelis, K. Žigas, J. Pakalnis, J. Baltanas pasidalino mintimis apie medžioklių organizavimo tobulinimą, miško žvėrių globos gerinimą. Susirinkimas išrinko naują būrelio valdybą. Puntuko medžiotojų būrelio vadovu išrinktas Benediktas Pinelis. A. Nemunaitis

pasirodė, kad ji tokia vertinga farmacijai, jog per didelį jį resursų išsekvojimas gresia išnykimu. Ar seniai mušėme gyvates, jas pamatę? O dabar gyvates jau augina specialiose fermose, kad išgauti iš jų nuodo lašą. Išdžiovinoti gyvates nuodai kur kas brangesni už auksą, iš jų gaunami vertingi vaistai. Tuo tarpu vienas traktorininkas pasipasa-kojo, kaip jis pavasarį paraišė buldozeriu suvertė į duobę ir užspaudė žiemojusias gyvates. Toks žmogus yra žalingas gamtai savo nežinojimu. Atrodo, atėjo laikas, kai nežinoti apie gamtoje egzistuojančius ryšius nebeturime teisės. Arba štai smulkios muselės drozofilos, anlimpančios vasara uogienės puodus. Nelaikytai jos tapo vertingiausiu mokslo objektu: jas naudoja genetikos paslaptis išaiškinti. Augalų poreikis farmacijai ir kitoms reikmėms didėja kasmet. Taigi, išsaugoti laukinę florą ir fauną — naujas reikšmingas žmonių gyvenime. Praeitį dar nėra buvę galimybės per 2–3 žmonių kartas išnaikinti iš-tisus laukinės gamtos rajonus. Dabar ta galimybė yra, ji pasaulyje — nebe retas reiškinys. Gyvūnų ir augalų gyvenamąją aplinką griauja miestų plėtimasis, pramonės statybos, dirvų sausėjimas, druskinimas ir erozija, miškų kirtimas, per spartus geriamo vandens siurbimas, cheminis aplinkos teršimas ir t. t. Aplinka keičiasi taip

sparčiai, kad augalai ir gyvūnai negali spėti prisitaikyti ir... traukiasi, siaurėja, mažėja. Tarptautinėje Raudonojoje knygoje jau įrašyti 305 žinduolių, 400 paukščių, 193 žuvų, 138 varliagyvių ir roplių rūšys. O augalų sąrašas siekia 25.000. Sunku net įsivaizduoti šio pavojaus mastą. Žinoma, neįmanoma sustabdyti aplinkos sukturinio proceso. Ir būtent šiame procese žmogus turi žiūrėti į laukinę gamtą, kaip į savo naties egzistavimo sąlygą. Dauguma žmonių dar nesuvokia tų sąlygų, kuriais taip stipriai susieti su laukine gamta. Ateityje nebus nė vieno žemės, miško, vandens pertvarkymo, neatsižvelgus į floros ir faunos interesus. Šitai darvi privers patį gamtą. Iškyla ir elinė problemos pusė: neturime teisės naikinti ateities kartoms dirbtinai nuskurdintą gyvąją gamtą. Ko reikalauja dabartinė gamtos saugos būklė konkrečiai iš mūsų? Supratimo apie gamtos pažeidžiamumą? Taip. Gamta laukia mūsų didesnio dėmesio, meilės ar net pasididžiavimo jos turtais. Ir tada nerasime, kaip anas traktorininkas, nenulašime lazdyno ar šaltalankio, neskinime glėbiais šilagėlių ir nakalnučių, nardysime naukščių lizdų, nebadausime žuvų neršto metu ir neišdrįsime pasakyti: „Aš nežinojau...“ Tuo reikia rūpintis dabar, visą laiką, kasdieną. B. Sablevičius

Prieš šešerius metus Antanas Malinauskas tapo Puntuko medžiotojų būrelio nariu. Rūpi jam ne tik medžioklė, bet ir jaunos globa. Nors ši žiema ir nebuvo miško gyventojams rūsti, tačiau Antanas Malinauskas dažnai eidavo į mišką papildyti edžių pašarų rūšių, kad miško gyventojai nekęstų bado. A. Nemicko nuotraukoje matome „Puntuko“ būrelio medžiotoją Antaną Malinauską, kuris papildė šviežių šienelių savo prižiūrimas edžias.

„LIETUVOS GRYBAI“

Išskyrus nedidelį pakartotinai išleistą atlasą, kurį vartydami matydavome dažniausiai į grybautojų pintines patenkančius grybus ir kur būdavo atkreipiamas dėmesys į nuodingus grybus, ilg šiol neturėjome išsamesnės literatūros apie šiuos mūsų miškų turtus, nors ne vienas grybautojas, besidomintis gamta žmogui neretai iškildavo klausimas: koks gi čia grybas auga, kaip jis vadinasi, ar jis naudingas? Dabar kiekvienas tuo besidomintis suras atsakymą, pasitelkęs pagalbon šiemet pasirodžiusią knygą „Lietuvos grybai“. Šio leidinio autoriai Lietuvos Mokslų Akademijos Botanikos instituto moksliniai bendradarbiai Jonas Mazelaitis ir Vincas Urbonas supažindina skaitytojus su 431 grybų rūšimi, iš kurių — 258 valgomie. Aptariant kiekvieną grybą rūši, smulkiai jis charakterizuojamas, nurodomos au-

gimvietės, augimo laikas, nušakoma jo vertė, paplitimas. Kone kiekvieno grybo rūšiai pateikiamas ir spalvotas piešinys.

Bendroje knygos dalyje populiariai aprašoma grybų sandara, pasakojama apie jų

gyvenimo būdą, dauginimąsi. Skaitytojas supažindinamas ir su mitybine grybų verte, kalbama apie grybų resursus, jų apsaugą ir grybingiausias vietas mūsų respublikoje, atkreipiamas dėmesys į grybų augimo sezonus, pateikiami ir patarimai grybautojams. Autoriai, rekomenduodami įvairius grybų rinkimo metodus, kalba ir apie jų apsaugą, tausojimą, nes daugėjant grybautojų, grybų resursai palaipsniui

mažėja. Būtina šiandien daugiau pažinti valgomųjų grybų rūšių, grybaujant neardyti miško paklotės. Reikia manyti, ateis laikas, kai bus tikslinga pačiuose grybingiausiuose miškų masyvuose steigti grybų draustinius. Svarbu išsiaiškinti mikorizės reiškinį, kad ateityje žmogus galėtų auginti baravykus ir kitus naudingus valgomuosius grybus kaip daržoves, bet kurioje vietoje ir neribotais kiekiais.

Knygoje pateikiamos žinios ir apie dirbtinį grybų auginimą, apie grybų auginimo anomalijas, plačiai apibūdinami nuodingieji grybai, supažindinama su grybų kenkėjais. Bendroji leidinio dalis užbaigiamą grybų gydomųjų medžiagų apibūdinimu, patarimais, kaip sudaryti grybų herbarą, supažindinama su kepurėlių grybų tyrinėjimo darbais Lietuvoje, pateikiama grybų sistematika.

Nors šis išsamus, daug informacijos duodantis leidinys visu pirma skirtas biologijos mokytojams, studentams, miškininkams, bet tuo pačiu tai bus naudinga knygai ir kiekvienam grybautojui, kiekvienam norinčiam susipažinti su idomiu, lig šiol mažokai mūsųose nušviestu grybų pasauliu.

V. Giedrys

SIDABRO TRĖLĖS

Nuo pat ryto pakiliai skamba, aidai ant viso miško žylių giesmelė. Tarsi sidabro varpeliai tilindžiuoja, pavasarį skelbia. Ir tuo pačiu savo aidžia giesmele alsidėja visiems, kurie žiemą lesyklėlėmis pasirūpino, nuo bado žylykės gelbėjo.

Zalsvai gelloną krūtinėlę pasidabinusi juodu kaklaraiščiu žvitraakė žylė šokinėja nuo šakos ant šakos ir visą skardena: Tin-tin-tin, dzy-dzy-dzy! Kiek pailsi, pasisuna ant šakelės ir vėl kartoja savo giesmelę apie pavasarį. Netoliese atitaria kita. Irgi pavasarį skelbia.

O aplink jau iš tiesų pavasaris. Garuoja, alsuoja pralirpus, atokaitose pasirodžiusi žemė. Vis daugėja tų atitirpusių, iš po sniego pasirodantių lopų. Aplink medžių kamienus telkšo vanduo. Skaidrus ir ašara. Girdo medžių šaknis, budina žolę. Klonuose, įlomelėse spindi polaidžio vandens balos. Nepaprastai gausūs šitas ištirpusio sniego vanduo. Palaistysi juo kambarines odes, jos labiau sužaliuos, geriau augs, gražiau žydės. Tikras gyvybės vanduo!

Pakraipė žylė savo haltaskruoste galvėlę, nusileidusi nuo medžio strakt strakt prie tviskančios halutės, alsidėję tyro, šalto vandenėlio, ir jau visai sidabriškai suskambo jos giesmė.

Dar labiau aidai žylės balsas, sidabro trėlė rilsasi per mišką žinia apie pavasarį, bundančią žemę.

V. Vasaris

Redaktorius ST. VINCIONAS

Sulaukusią garbingo jubiliejaus ir išeinančią į užtarnautą poilsį ilgamele Kavarsko miesto LDT vykdomojo komiteto vvr. biuhalterę, aktyvią Kavarsko miesto moterų tarybos narę ROZĖ GABIENĖ sveikina ir linki geros sveikatos, daug kūrybiškos energijos ir pavasarinės nuotaikos Kavarsko moterų taryba.

Reikalinga

„Aušros“ kolūkiui reikalingi gyvenamųjų namų ir žemės ūkio pastatų statybai darbininkai, mūrinkai, betonotojai, dailidės. Kreiptis į kolūkio valdybą arba skambinti telefonu 5-33-20. Pirmininkas

Nuoširdžiai užjaučiame ANTANĄ LIUKPETRĮ, jo mylimai žmonai mirus. Paruošų kontoros darbuotojai

Mirus KOSTEI LEBEDIENI, jos šeimai ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia. Skiemonių kolūkio valdyba ir profsąjunginė organizacija.

ZOSEI ir BRONIUI LEBEDOM, VLADUI KOVOLIONUI Tegū nuoširdūs užjautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei. Skiemonių kolūkio Remeikių fermos gyvulininkystės darbuotojai

ANTANUI JASIŪNUI Tegū nuoširdūs užjautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui. „Vienybės“ kolūkio valdyba ir profsąjunginė organizacija

STASIUI KAZANAVICIUI Tegū nuoširdūs užjautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus brangiam tėveliui. A. J. ir B. Češūnai, S. ir V. Petroniai, A. ir A. Navickai, O. ir J. Vėžiai

Mirus EMILIJAI PUODZIONIENI, reikiame nuoširdžiai užjautą velionės dukrai ir artimiesiems. „Nevėžio“ kolūkio valdyba

Mirus VINCUI KAZANAVICIUI, nuoširdžiai užjaučiame velionio sūnų STASI ir artimuosius. „Nevėžio“ kolūkio valdyba ir profsąjunginė organizacija

Mirus mylimai mamytei, nuoširdžiai užjaučiame ALFONSA PACINSKĄ ir artimuosius. Lukoševičiai, Morkūnai, Matuliuskai, Rinkėvičiai ir Gegužės pirmosios gatvės namo Nr. 3 gyventojai

Nuoširdžiai užjaučiame EVALDĄ ŽIUKĄ dėl mylimo tėvelio mirties. Troškūnų vidurinės mokyklos VIIA klasės mokiniai ir vadovė

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-14-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemių ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникшияйского районного комитета КП Литвы и Аникшияйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuovės Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 87262. Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.202 Užsak. Nr. 405